

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M. B.**

skazanego za popełnienie przestępstwa z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu 18 września 2024 r.

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2024 r., sygn. akt I KK 352/22,

o oddaleniu jako oczywiście bezzasadnej kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

postanowił:

1. na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. wznowić postępowanie kasacyjne;

2. uchylić postanowienie Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2024 r., sygn. akt I KK 352/22, i przekazać kasację wniesioną przez obrońcę skazanego od prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI Ka 9/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z 7 października 2021 r., sygn. akt II K 293/20, do ponownego rozpoznania Sądowi Najwyższemu - Izbie Karnej w postępowaniu kasacyjnym;

3. wydatkami postępowania wznowieniowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z 9 stycznia 2024 r., sygn. akt I KK 352/22, oddalił jako oczywiście bezzasadną kasację obrońcy skazanego M. B. wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI Ka 9/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z 7 października 2021 r., sygn. akt II K 293/20.

W dniu 4 marca 2024 r. obrońca skazanego złożyła do Sądu Najwyższego pismo, w którym wniosła o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego powyższym postanowieniem oraz o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Najwyższemu do ponownego rozpoznania. Jako podstawę wniosku podała, że postanowienie zostało wydane w składzie, w którym zasiadał sędzia SN Adam Roch, powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego z rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw i z tego powodu dotknięte jest uchybieniem rangi bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Zarządzeniem z 22 maja 2024 r. sędzia SN, powołany w takim samym trybie, stwierdził brak podstaw do wszczęcia przez Sąd Najwyższy postępowania o wznowienie wskazanego wyżej postępowania z urzędu (sygn. akt I KO 17/24).

Pismem z 20 czerwca 2024 r. obrońca skazanego złożyła kolejny wniosek o wznowienie z urzędu postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem z 9 stycznia 2024 r., sygn. akt I KK 352/22. Podniosła, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., ponieważ w składzie Sądu Najwyższego rozpoznającego kasację zasiadał sędzia Adam Roch powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w Izbie Karnej w oparciu o uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 3).

W tym kontekście obrońca powołała się na treść uchwały trzech połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20, OSNK 2020, z. 2 poz. 7), a także na inne orzeczenia Sądu Najwyższego (postanowienia w sprawach: II KO 75/23; III KO 43/23; V KO 30/22; II KO 73/22; V KO 17/22; V KO 30/22; III KO 84/21; III KO 15/22), z których wynika możliwość wznowienia postępowania kasacyjnego ze względu na orzekanie przez wadliwie powołanego sędziego Sądu Najwyższego, a więc zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej w postaci nienależytej obsady sądu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

W rozpoznawanej sprawie nie ma jakichkolwiek wątpliwości, że na etapie postępowania kasacyjnego, zaistniała okoliczność stanowiąca bezwzględną przesłankę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależyta obsada sądu.

Wynika to choćby z tezy 1. przywoływanej przez obrońcę skazanego uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. - będącej zasadą prawną, czy z tezy 2. uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 2 czerwca 2022 r. (sygn. akt I KZP 2/22), w których wskazuje się, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. zachodzi, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. A tak właśnie było w rozpoznawanej sprawie, przy czym podkreślenia wymaga, że Adam Roch był powołany w opisanym trybie do Izby Dyscyplinarnej, która nie była sądem w rozumieniu konstytucyjnym i zajmowanie w niej stanowiska nie uprawniało – bez zachowania wymogów określonych w art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – do orzekania w Sądzie Najwyższym, w tym w Izbie Karnej.

W świetle ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego istnieje też procesowa możliwość wznowienia postępowania kasacyjnego (zob. postanowienia

z: 14 czerwca 2023 r., sygn. akt II KO 73/22; 6 listopada 2023 r., sygn. akt I KO 56/23; 18 października 2023 r., sygn. akt I KO 33/23; 14 czerwca 2023 r., sygn. akt III KO 43/23 oraz 27 czerwca 2023 r., sygn. akt III KO 84/21).

Sąd Najwyższy rozpoznający sprawę podzielił także pogląd, że pojęcie „sprawa sądowa” powinno być utożsamione z pojęciem „postępowanie sądowe” (zob. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2023 r., sygn. akt I KZP 22/22). Wobec tego możliwe było wznowienie postępowania, co do wyodrębnionego procesowo i ostatecznie zakończonego, fragmentu postępowania sądowego, a zatem także postępowania kasacyjnego.

Spełnienie tych przesłanek spowodowało nie tylko dopuszczalność, lecz konieczność wznowienia postępowania kasacyjnego i uchylenie postanowienia Sądu Najwyższego z 9 stycznia 2024 r. o oddaleniu jako oczywiście bezzasadnej kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego M. B. (sygn. akt I KK 352/22).

W konsekwencji, należało przekazać kasację wniesioną w imieniu M. B. do ponownego rozpoznania Sądowi Najwyższemu Izbie Karnej w postępowaniu kasacyjnym.

Przy ponownym rozpoznaniu tej kasacji niezbędne będzie niedopuszczenie do uchybienia, którym dotknięte było postępowanie zakończone uchylonym postanowieniem.

[J.J.]

[ał]